

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRP/641/2012/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

191/2013. (VI. 12.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2012. július 31-én előterjesztett **panaszát** a 2013. június 12-én megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) [...] Kerületi Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben a Testület egyrészt nem rendelkezik hatáskörrel, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem történt.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

I.

1) A panaszos 2012. július 31-én előterjesztett beadványában kérte panaszügyének kivizsgálását.

A panaszos előadása szerint 2012. július 17-én a Budapest [...] kerületi D. utca 9. szám V. emeletén a tulajdonos meghívására otthonvédők tiltakoztak az általuk jogtalannak tartott kilakoltatás ellen. A lakás tulajdonosa az interneten kért segítséget, a panaszos pedig felelős állampolgárként kötelességének érezte, hogy megjelenjen a helyszínen és jelenlétével tiltakozzon a kilakoltatás ellen. A panaszos beadványában előadta továbbá, hogy az interneten információ keringett arról, hogy a [...] Kerületi önkormányzat utasítást adott a rendőrkapitányságnak arra, hogy a 15 órakor kezdődő kilakoltatás miatt már 14 órakor lezárja a D. utca környékét, mivel a [...] szervezet megjelenése is várható.

Előadása szerint a kilakoltatással szembeni tiltakozásukat passzív ellenállással fejezték ki, a bejárati ajtó előtti vasrácsra keresztül összeláncolták egymást. A rács eltávolítása után úgy

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

vágták le csapszegvágóval a panaszos kezéről a láncot, hogy nem kellő alapossggal védték a keze épségét. A láncot tépték, húzták és a csapszegvágóval durván feszítették, erős fájdalmat okozva ezzel a panaszosnak. Állítása szerint ennek nyomait a videofelvételeken látni és hallani lehet.

A panasz tartalmazza továbbá azt is, hogy a hatóság visszaélt rendőri hatalmával és megbotránkozást, illetve riadalmat okozott másokban.

A panaszos megjegyzi, hogy a helyszínen a Készenléti Rendőrség és a BRFK állományába tartozó több rendőr is videofelvételt készített, melyek beszerzését kéri a Testülettől.

2) A Testület 2012. augusztus 3-án levélben fordult a panaszoshoz, kérve hogy 15 napon belül egészítse ki panaszát és a könnyebb beazonosítása érdekében nyilatkozzon arról, hogy az intézkedéskor milyen ruházatot viselt, illetőleg nyilatkozzon arról is, hogy milyen sérüléseket szenvedett, amennyiben pedig rendelkezik orvosi dokumentációval ezekkel összefüggésben, úgy azokat is küldje meg a Testületnek.

A panaszos a panasz kiegészítésére történő testületi felhívást 2012. augusztus 8-án átvette, arra azonban a mai napig nem válaszolt.

II.

A Testület a tényállás tisztázása érdekében megkereséssel fordult a rendőrséghez. A rendelkezésre bocsátott dokumentumokból az alábbiak állapíthatók meg.

A) A Testület elsőként a Készenléti Rendőrségtől érkezett iratokat ismerteti.

1) A Készenléti Rendőrség parancsnoka 2012. augusztus 28-án az alábbiakról tájékoztatta a Testület elnökét. 2012. július 17-én 13 óra 15 perctől 20 óra 00 percig a Budapesti Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: BRFK) illetékességi területén, a D. u. 9. szám 5. emelet 31. számú lakásában a Készenléti Rendőrség Rendészeti Igazgatóság [...]Főosztály [...]Osztály állományából 2+16 fő, illetve a Készenléti Rendőrség Rendészeti Igazgatóság [...] Főosztály [...] Osztály állományából 1+11 fő bírósági végrehajtással összefüggő kilakoltatás rendőri biztosításában vett részt. A bírósági végrehajtó tevékenységét a helyszínen a [...] szervezet tagjai akadályozták, ami miatt nagyobb létszámú rendőri erő helyszínre küldése vált szükségessé.

A Készenléti Rendőrség állományába tartozó rendőrök összesen 7 személyt állítottak elő a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 33. § (2) bekezdésének f) pontja alapján, mivel ők az általuk elkövetett szabálysértést az abbahagyásra irányuló felszólítás után is folytatták, 7 személlyel szemben pedig jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértés elkövetése miatt szabálysértési feljelentést tettek. Összesen 1 esetben került sor bilincselésre az Rtv. 48. §-ának a), b) és c) pontjai alapján, és 5 esetben alkalmaztak testi kényszert az Rtv. 47. §-a alapján.

A kilakoltatást N-né dr. E. K. bírósági végrehajtó fogatosította. Arra vonatkozóan, hogy a bírósági végrehajtó mikor és milyen formában kért segítséget a rendőrségtől a végrehajtás lefolytatásához, a BRFK [...] Kerületi Rendőrkapitányság munkatársai nem nyújtottak tájékoztatást a Készenléti Rendőrség állománya részére. Az eredetileg közterületi

járőrszolgálat ellátására tervezett bevetési csoportokat a BRFK kérése alapján irányították át az intézkedés helyszínére.

A rendőri jelentések szerint a r. főhadnagy rendfokozatú helyszíni parancsnok eleget tett az Rtv. 20. §-ában foglalt azon kötelezettségének, amely az intézkedés tényének és céljának közlését írja elő.

A Készenléti Rendőrség állománya a helyszínen feladatát a BRFK [...] Kerületi Rendőrkapitányság alárendeltségében, a helyszíni parancsnok utasításainak megfelelően hajtotta végre. A rendőrök a feladat végrehajtása során sötétkék színű bevetési nadrágot, bevetési pólót, szolgálati bakancsot viseltek, illetve 9 fő CPE típusú ütő- és szúrásálló testvédő felszerelésbe voltak öltözve.

A kilakoltatással kapcsolatos rendőri feladatok megkezdésekor a helyszíni parancsnok közölte az akkor még a lakásajtónál és a beugrónál kialakított barikádszerű torlasz között tartózkodó, a kilakoltatás végrehajtását akadályozni szándékozó személyekkel, hogy jogerős bírósági határozaton alapuló végrehajtás van folyamatban, és felszólította őket, hogy ezt tevékenységükkel ne akadályozzák, továbbá figyelmeztette őket, hogy amennyiben a rendőri felszólításnak nem tesznek eleget, szabálysértést követnek el. A helyszíni parancsnok a felszólításokat többször megismételte. A kilakoltatást akadályozó személyek a felszólítások alatt – mintegy vezényszóra – egyszerre hangos kiabálásba kezdtek. A r. főhadnagy ezt követően ismételten, a feladat végrehajtása során pedig még több alkalommal tájékoztatta a végrehajtást akadályozó személyeket, hogy cselekményükkel a jogszerű intézkedéssel szembeni engedetlenség szabálysértését követik el. Az egybegyűlteket figyelmeztették, hogy amennyiben szabálysértő magatartásukat nem hagyják abba, előállítják őket a BRFK [...] Kerületi Rendőrkapitányságra. Amikor már a belülről eltorlaszolt bejárati ajtón próbáltak bejutni a rendőrök, többször, jól hallhatóan arra is felszólították a lakásban tartózkodó személyeket, hogy a torlasztól távolodjanak el, nehogy valaki megsérüljön.

A helyszíni parancsnok a felszólításokhoz nem használt hangosító berendezést, mivel a felszólítások tartalma a helyszínen tartózkodó valamennyi személy számára hallható volt – amit az is igazol, hogy a végrehajtást akadályozó személyek az elhangzottakra hangos kiabálással reagáltak.

A rendőri intézkedéseket a helyszíni parancsnok utasítására fogatosították. Személyi szabadságot korlátozó intézkedést azon személyekkel szemben fogatosítottak, akik a végrehajtást akadályozták, a rendőri felszólítás ellenére sem hagyták el a helyszínt, a rendőri intézkedésnek pedig nem engedelmeskedtek, ezzel szabálysértést elkövetve, amelyet a felszólítások ellenére is tovább folytattak. Az intézkedés alá vont személyek a feladat végrehajtása során a végrehajtás jogszerűségét kérdőjelezték meg, arra hivatkozva, hogy szerintük az eljárás nem hatályos jogszabályokon alapul. Az aktivisták többször elmondták a rendőröknek, hogy ők is kerülhetnek bármikor ilyen helyzetbe, érzéik át a kilakoltatott személy helyzetét. Véleményüknek arrogáns hangnemben, esetenként obszcén kifejezések használatával adtak hangot, folyamatosan szidalmazva a rendőröket. A rendőri intézkedések fogatosítását, annak módját a helyszínen nem sérelmezték.

A lakásba történő bejutást a bírósági végrehajtó által biztosított lakatos szakmunkás segítette, a torlaszok megbontásában a rendőrség nem vett részt. A rendőrség többszöri felszólítással gondoskodott arról, hogy a lakásban tartózkodókat sérülés ne érje, továbbá a sarokcsiszoló alkalmazása során egy szekrénylapot tartottak a kiszóródó törmelék kiszóródási irányába. A

vasrácsához magukat odaláncoló személyeket erővágó ollóval szabadította ki a rendőrség. A lakásba történő bejutás után azonnal bezáratták az összes ablakot, illetve az erkély ajtaját, annak elkerülése érdekében, hogy az igen felfokozott lelkiállapotban talált tulajdonos nehogy meggondolatlan lépésre szánja el magát.

A kényszerítő eszközök alkalmazását minden esetben parancsnoki kivizsgálás követte, a rendőri intézkedések fogantatása következtében pedig egyik intézkedés alá vont személynek sem keletkezett sérülése. Az Országos Mentőszolgálat munkatársai egy mentőgépjárművel a helyszínen tartózkodtak, és a rendőrök tájékoztatták az intézkedés alá vont személyeket, hogy akinek sérülése van, vagy rosszul érzi magát, tőlük kérhet ellátást. Sérülése senkinek sem keletkezett, azonban a tulajdonos pszichikai rosszullétre panaszkodott, ezért mentőorvos látta el.

A panaszossal szemben testi kényszert alkalmaztak, illetőleg előállították, tekintettel arra, hogy a végrehajtást akadályozta, a helyszínt a rendőri felszólítás ellenére nem hagyta el, a rendőri intézkedésnek nem engedelmeskedett, amivel szabálysértést követett el, amelyet a felszólítások ellenére tovább folytatott.

2) A Készenléti Rendőrség Rendészeti Igazgatóság [...] Főosztály [...] Osztály [...] Alosztály r. hadnagy rendfokozatú alosztályvezetője 2012. július 17-én kelt jelentésében kifejtette, hogy 2012. július 17-én 13 óra 15 perctől 23 óra 00 percig a BRFK [...] Kerületi Rendőrkapitányság illetékességi területén a D. u. 9. szám 5. emelet 31. számú lakásánál bírósági végrehajtási feladatban vett részt. A r. hadnagyot 13 óra 00 perckor utasította a Készenléti Rendőrség Központi Ügyelete, hogy jelenjen meg a megjelölt cím alatt, mert onnan a BRFK [...] Kerületi Rendőrkapitányság kilakoltatáshoz kért segítséget. Ezzel egy időben a BRFK [...] Kerületi Rendőrkapitányság illetékességi területén szolgálatot teljesítő [...] bevetési csoportot is a helyszínre irányították, 9 fővel.

A r. hadnagy 13 óra 35 perckor érkezett a megadott címre, ahol a BRFK [...] Kerületi Rendőrkapitányság váltásparancsnoka arról tájékoztatta, hogy 15 óra 00 perces kezdő időponttal bírósági végrehajtás alapján kilakoltatásra kerül sor. A váltásparancsnok azt is közölte a r. hadnaggal, hogy kb. 15-20 fő – a [...] szervezet tagjai – bezárkóztak a lakásba a kilakoltatás megakadályozása érdekében. A r. hadnagy a helyszíni parancsnokkal szemrevételezte a folyosót, és megállapította, hogy a bejárati ajtó előtt nagyjából 3-4 méterre a [...] szervezet tagjai zárt szelvényből hegesztett, 2 méter magas tüskés rácsokat csavaroztak a falba az intézkedés megakadályozása érdekében. A látottakat a r. hadnagy jelentette a Készenléti Rendőrség osztályvezetőjének, és ezzel egy időben további csoportok átirányítását kérte az intézkedés eredményes és biztonságos végrehajtása érdekében. A r. hadnagyot az osztályvezető arról tájékoztatta, hogy a Készenléti Rendőrség Központi Ügyeletének engedélyével további csoportokat irányítanak át alárendeltségébe.

14 óra 30 perckor a r. hadnagy alárendeltségébe megérkezett a [...] bevetési csoport 9 fővel, valamint 14 óra 40 perckor a [...] bevetési csoport 7 fővel, továbbá a [...] vezetésével a [...] bevetési csoport 1+11 fővel. A bírósági végrehajtó egy önálló bírósági végrehajtójelölt kíséretében 14 óra 45 perckor érkezett a helyszínre. A végrehajtó közölte a rendőrökkel, hogy kilakoltatást fog végrehajtani, amihez a rendőrség segítségét kéri. A r. hadnagy a [...] bevetési csoporttal felvette a testvédő felszerelést, és a helyszíni parancsnok utasítására megkezdte az intézkedést.

15 óra 15 perckor a kilakoltatással érintett lakás ajtaja előtt a bírósági végrehajtó figyelmeztette a lakás tulajdonosát, hogy a jogszerű kilakoltatást megkezdi, és felszólította őt a lakás elhagyására. A tulajdonos a felszólításnak nem tett eleget. A biztosítás parancsnoka ezzel egy időben felszólította a lakásban tartózkodókat, hogy a helyszínt hagyják el, és a kilakoltatást ne akadályozzák. A felszólításnak senki sem tett eleget, ezért az önálló bírósági végrehajtó által felkért lakatos megkezdte a rácsok leszerelését és szétbontását.

A [...] szervezet tagjai az ajtó és a rács közötti részen kezüket a rácsra helyezve folyamatosan akadályozták a lakatos munkáját, botokat is igénybe véve tevékenységükhöz, továbbá odaláncolták magukat az összehegesztett rácsokhoz és a bejárati ajtó biztonsági rácsához is. A biztosítás parancsnokának utasítására az odaláncolt személyeket a BRFK [...] Kerületi Rendőrkapitányságra szabálysértés továbbfolytatása miatt előállították.

A lakásba 16 óra 30 perckor sikerült bejutni, ahol a biztosítás parancsnoka felszólította a bent tartózkodókat, hogy a helyszínt önként hagyják el, máskülönben előállítják őket. A biztosítás parancsnokának utasítása az volt, hogy aki önként elhagyja a lakást, azt nem kell előállítani, csak igazoltató lapot kell kitölteni. Ezen személyeket a BRFK [...] Kerületi Rendőrkapitányság beosztottjai igazoltatták.

A lakás elhagyását megtagadó személyeket a r. hadnagy alárendeltségébe beosztott bevetési egységek további intézkedések végett előállították a BRFK [...] Kerületi Rendőrkapitányságra. A helyszínen ezek után normalizálódott a helyzet. A történetről folyamatos kamerafelvétel készült, a bevetési csoportokba beosztott állomány minden esetben jog- és szakszerűen, higgadtan és fegyelmezetten intézkedett. A r. hadnagy 18 óra 00 perckor hagyta el a helyszínt bevetési csoportjaival a biztosítás parancsnokának engedélyével, azonban a bírósági végrehajtók munkájának segítésére a [...] bevetési csoportból hátrahagyott 4 főt. Ezt követően a BRFK [...] Kerületi Rendőrkapitányságra ment annak érdekében, hogy a személyes szabadságot korlátozó intézkedések és kényszerítő eszközök használatának jogszerűségét vizsgálja. A r. hadnagy a BRFK [...] Kerületi Rendőrkapitányság Ügyeletes Tisztjének utasítására 3 előállított személyt átszállított a BRFK [...] Kerületi Rendőrkapitányság fogdájába, mivel elhelyezésük nem volt megoldott.

A r. hadnagy a személyes szabadság korlátozására vonatkozó jelentések befejezését követően 22 óra 40 perckor indult el a Készenléti Rendőrség Központi Objektumába, ahová 23 óra 15 perckor érkezett meg.

3) A Készenléti Rendőrség Rendészeti Igazgatóság [...] Főosztály [...] Osztály [...] Alosztályának csoportvezetői 2012. július 7-én jelentésben számoltak be napi tevékenységükről, mivel azonban ezen jelentések a korábbiakban ismertettekhez képest új információkat nem tártak fel, ismertetésüktől a Testület eltekint. Hasonlóképpen nem tartalmazott korábban még nem ismertett releváns információkat a Készenléti Rendőrség Rendészeti Igazgatóság [...] Főosztály [...] Bevetési Osztály [...] Alosztály r. zászlósának 2012. július 18-án kelt jelentése sem.

4) A Készenléti Rendőrség mellékelte továbbá a panaszos előállításának végrehajtásáról készült jelentést, valamint az ezzel kapcsolatos parancsnoki kivizsgálást és véleményt, valamint egy külön parancsnoki kivizsgálást.

A panaszos előállításának végrehajtásáról szóló jelentés szerint a panaszost az Rtv. 29.§ (1) bekezdése alapján igazoltatták, az Rtv. 31. § (1) bekezdése alapján ruházatát átvizsgálták,

továbbá az Rtv. 33.§ (2) bekezdés f) pontjának első fordulata alapján, mint szabálysértést felszólítás ellenére folytató személyt előállították, valamint az Rtv. 47. § alapján vele szemben testi kényszerszert alkalmaztak.

Az intézkedésről készített jelentés rögzíti, hogy a panaszos a kilakoltatással érintett lakás ajtaja előtt elhelyezett rácshoz láncolta magát, aminek kapcsán vele szemben testi kényszerszert alkalmaztak. A jelentést készítő rendőr zászlós B. T. rendőr főhadnagytól 16 óra 00 perckor vette át a panaszost, mivel a panaszos a többszöri rendőri felszólításnak nem tett eleget, ezért a főhadnagy utasítása alapján előállították a BRFK [...] Kerületi Rendőrkapitányságra szabálysértés továbbfolytatása miatt. A jelentést készítő rendőr zászlós a panaszost az intézkedés helyszínén tájékoztatta arról, hogy szabálysértés továbbfolytatása miatt előállítják, valamint feljelentést tesznek ellene jogszerű rendőri intézkedéssel szembeni elégedetlenség miatt.

A panaszos a szabálysértési nyilatkozatot nem töltötte ki, illetőleg a szabálysértést nem ismerte el. A panaszos a helyszínen orvosi ellátást nem kért, az intézkedés ellen viszont panasszal élt. A panaszos bal kezén lévő láncot a jelentést készítő rendőr zászlós a rendőrség által rendszeresített erővágó segítségével távolította el. A panaszost tájékoztatta a jogorvoslati, illetőleg a panasztételi lehetőségekről, ezt követően pedig ruházatátvizsgálatot végzett. Az intézkedést a [...] számú kamerával felvették. A panaszost 17 óra 45 perckor sérülés- és panaszmentesen átadta a BRFK [...] Kerületi Rendőrkapitányság ügyeletes tisztjének, akinek utasítására a panaszost az előállító helyiségben helyezték el. A panaszos az átadáskor a panasztételi jogával már nem kívánt élni.

A parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint az Rtv. rendelkezéseinek a panaszossal szemben történő alkalmazása jogszerű és szakszerű volt, illetőleg megfelelt az arányosság követelményének.

A parancsnoki kivizsgálás szerint az intézkedő rendőrök bírósági végrehajtás biztosításában vettek részt. A panaszos a lakás bejárata előtt kiláncolta magát és a többszöri rendőri felszólítás ellenére sem hagyta el a helyszínt. A lánc eltávolítása során testi kényszerszert alkalmaztak a panaszossal szemben, amely nem okozott sérülést, ezt követően a panaszost a BRFK [...] Kerületi Rendőrkapitányságra előállították. A parancsnoki kivizsgálás szerint az intézkedő rendőrök a lánc eltávolítása és az eredményes előállítás érdekében alkalmaztak testi kényszerszert a panaszossal szemben, ami jogszerű, szakszerű és indokolt volt. A parancsnok megállapítja továbbá, hogy a testi kényszer alkalmazása sérülést nem okozott, a panaszosnak azzal, illetve az intézkedéssel szemben nincs panasza.

B) A BRFK [...] Kerületi Rendőrkapitányság az alábbi iratokat bocsátotta a Testület rendelkezésére.

1) A BRFK [...] Kerületi Rendőrkapitányság kapitányságvezetője 2012. augusztus 24-én kelt jelentésében a BRFK hivatalvezetőjét arról tájékoztatta, hogy a rendőri intézkedésre az N.-né Dr. E. K. önálló bírósági végrehajtó által küldött, [...] számú megkeresés alapján került sor.

Az intézkedés biztosítása érdekében előzetes helyszínmegtekintés céljából 13 óra 35 perckor érkezett meg az intézkedés foganatosításában résztvevő egység. Az egység az előjárónak jelentette, hogy ellenszegülés várható, és a helyszínen maradt. A biztosítás érdekében tett intézkedések a végrehajtási cselekmény 15 óra 00 percre tervezett megkezdésével folytatódtak.

A végrehajtó 2012. július 8-i keltezéssel kérte megkeresésében a végrehajtási cselekmény biztosítását. Helyszínre érkezéskor a korábbi tapasztalatoknak megfelelően kérte a megfelelő szintű biztosítást. Intézkedését bemutatkozással és az eljárási cselekmény tényének közlésével kezdte meg, majd az együttműködés hiánya, és tevékenységének akadályozása miatt kért rendőri segítséget a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.). 45. §-a alapján, illetőleg biztonsága érdekében, helyszíni egyeztetés alapján.

A helyszínmegtekintés céljából megjelent egység közölte a rendőri jelenlét okát a címnél tartózkodókkal, illetve az intézkedés tényleges megkezdésekor egy r. főhadnagy külön is közölte az intézkedés okát és célját. Az intézkedést 40 rendőr részvételével hajtották végre, a kerületi kapitányság állományából 8 fő, a Készenléti Rendőrség állományából 32 fő igénybe vételével. Az intézkedő rendőrök bevetési ruházatot viseltek.

A rendőrök felszólították a helyszínen tartózkodó személyeket, hogy a végrehajtási eljárás biztosítása érdekében tegyék szabaddá a bejárat előtti területet, és az eljárást akadályozó cselekményüket hagyják abba. Az intézkedést akadályozó személyeket tájékoztatták arról, hogy jogsértést követnek el, és figyelmeztették őket ellenszegülésük következményeire. Az aktivistákat egyértelműen tájékoztatták arról is, hogy végrehajtási eljárás van folyamatban. A felszólítás kihangosítás nélkül történt, mivel az a helyszín jellege miatt szükségtelen lett volna.

A rendőrök azon személyeket vonták intézkedés alá, akik nem engedelmeskedtek a végrehajtási cselekmény biztonságos és eredményes lefolytatására irányuló felszólításnak. A felszólítás a folyosó szabaddá tételére, az ellenszegülés abbahagyására terjedt ki, illetve figyelmeztették az egybegyűlteket a törvényes következményekre is. A különböző felszólítások az aktivisták testi épségének megóvását is célozták. A végrehajtó eljárásának biztosítása jogalapjául pedig a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 37. §-a szolgált.

Az akadályok elhárításáról a közreműködés kérelmezője gondoskodott, a rendőrség a testi épség megóvása és az esetleges sérülések elkerülése érdekében működött közre, a felvételeken látható módon (pl.: flexeléskor a kihulló szikrákat eltakarták, a levágott vasrácsot biztonságosan leválasztották az aktivistákról).

A rendőrség az esetleges sérültek ellátása érdekében orvosi jelenlétről is gondoskodott. A személyes szabadságot korlátozó jelentésekben foglaltak szerint senki nem szenvedett sérülést. Volt, aki azt kiabálta, hogy eltörték a kezét, illetve volt, aki sérelmezte, hogy állítólag nemi szervéhez ért az intézkedő oldalán viselt pisztoly.

Büntetőeljárás a rendelkezésre álló adatok szerint nem indult az ügyben. Egy alkalommal történt hivatalos személy elleni erőszak bűncselekményének megelőzésére felszólítás a zárt ajtón keresztül, amely eredménnyel járt, és az aktivisták azonnal elálltak a cselekmény elkövetésére irányuló szándékuktól. Szabálysértési eljárás a rendőrkapitányság rendelkezésére álló adatok szerint panaszossal és további négy személlyel szemben indult.

2) A rendőrkapitányság csatolta N.-né Dr. E. K. Végrehajtói Irodájának 2012. június 28-án kelt megkeresését, melyben a bírósági végrehajtó egy a Budapesti [...] és [...] Kerületi Bíróság által kiállított végrehajtható okirat alapján kérte az adós elleni végrehajtás

lefolytatásához két fő rendőri segítség biztosítását. A megkeresés a lakáskiürítés időpontját megjelölte.

Az iratok között a Testülethez érkezett továbbá egy „Adatlap a végrehajtási eljárásban történő rendőri közreműködésről”, amelyen szerepel a végrehajtható okiratot kiállító bíróság megnevezése, a végrehajtható okirat száma, a végrehajtási eljárás ügyszáma, valamint a végrehajtó neve is.

3) 2012. július 7-én kelt jelentésében a BRFK [...] Kerületi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály [...] Alosztály r. zászlósa beszámolt a kilakoltatás általa tapasztalt részleteiről. A r. zászlós részt vett az előzetes ellenőrzés lefolytatásában, amelyre azért volt szükség, mert a rendőrkapitányságnak tudomása volt róla, hogy a [...] otthonvédő szervezet meg fog jelenni a kilakoltatáson és azt passzívan vagy aktívan akadályozni fogja.

A r. zászlós a D. u. 9. szám 5. emeletén azt tapasztalta, hogy a kilakoltatás alatt álló lakás folyosója elé egy kb. 160. cm magas vasból készült korlátot emeltek, megakadályozva ezzel a folyosóra és közvetlenül az ajtó előtti térbe való bejutást. A lakásból egy K. feliratú pólót viselő személy közölte a r. zászlóssal, hogy nagyjából 15-en vannak a lakásban, és passzívan ellen fognak állni a kilakoltatásnak. Az észlelteket a r. zászlós jelentette felettesének, és a helyszínen maradt a további intézkedések megtétele érdekében.

Időközben a kilakoltatással érintett lakás előtti folyosórészen dupla fémrácsot helyeztek fel az otthonvédők, akik a végrehajtó felszólítására nem voltak hajlandóak elhagyni a lakást, ezért a végrehajtó rendőri közreműködést kért a lakásban tartózkodó személyek eltávolítása érdekében. Az aktivisták a helyszínen tartózkodó r. főhadnagy felszólítására sem voltak hajlandóak elhagyni a lakást.

A főhadnagy figyelmeztette a lakásban lévőket, hogy esetlegesen megsérülhetnek a lakás előtt torlaszként emelt fémrácsok és az ajtó eltávolítása során, és felszólította őket, hogy saját érdekükben hagyják el a lakást, ennek azonban továbbra sem tettek eleget. Ezt követően a torlaszként emelt rácsokat a kilakoltatást kérő személy távolította el. A lakásba ezek után sikerült bejutni, ahol felszólításra több személy elhagyta a lakást – ezért ők igazoltatásuk után szabadon távozhattak. A további intézkedéseket az aktívan vagy passzívan ellenálló személyekkel szemben a Készenléti Rendőrség állománya hajtotta végre. Az intézkedés során összesen 19 személy adatait kérték le a nyilvántartásokból, azonban a KIR-ben és a SIS-ben egyik személy sem szerepelt, illetve 7 személyt állított elő a Készenléti Rendőrség, akik közül 4 személyt a [...] kerületi, 3-at pedig a [...] Kerületi Rendőrkapitányság előállítójában helyeztek el.

A lakásban tartózkodó S. L. -né rosszullette panaszkodott, valamint öngyilkossági szándékot hangoztatott a kilakoltatás miatt, ezért a korábban a helyszínre hívott mentő ápolója a [...] kórházba szállította. S. L.-né ellátást nem igényelt, kórházba történő szállításához pedig rendőri segítséget nem kértek. A lakásban tartózkodó személyek az ideiglenes rácsok kihelyezésekor vakolatot és festéket távolítottak el a falról, ami miatt értesítették Cs. L.-nét *(feltehetőleg a társasház gondnokát)*, aki elmondta, hogy a rongálási kárral kapcsolatban a későbbiekben fog nyilatkozni.

4) Az iratcsomag tartalmazott továbbá egy, a Terrorelhárítási Központ által a BRFK részére továbbított levelet, amely a „[...] akció holnap” címmel hívja fel a BRFK munkatársainak figyelmét a kilakoltatással szemben tervezett demonstrációra. A levél a [...] egyik

aktivistájától származik, aki a 2012. július 17-én foganatosított kilakoltatás előzményeit ismerteti társaival, és felhívja őket a végrehajtással szembeni ellenállásra.

C) A Testület megtekintette továbbá a helyszínen készített videofelvételeket is.

1) A Készenléti Rendőrség egyik r. őrmestere 54 perc 34 másodperc hosszúságú felvételen rögzítette a helyszínen történt eseményeket. A videó elején a jelenlévők között szóváltás alakul ki. A végrehajtó bemutatkozik, és az adóst keresi. Az aktivisták hangosan követelik a végrehajtótól a végrehajtási lapot, aki továbbra is kitartóan keresi az adóst, jelezve, hogy csak neki köteles igazolni a végrehajtás jogalapját. Az aktivistáktól a végrehajtó hiába próbálja megtudni, pontosan kik ők, és milyen jogos érdekük fűződik a végrehajtás megghiúsításához.

Először 04 perc 45 másodpercnél hangzik el felszólítás a rendőrség részéről a jogszerű intézkedéssel szembeni ellenszegülés megszüntetésére, ekkor a résztvevőket személyazonosságuk igazolására is felszólítják és figyelmeztetik magatartásuk lehetséges jogkövetkezményeire. A felvételen látható rendőrök egy része bevetési öltözetet visel, esetükben a sisakon tisztán olvashatóak az azonosítószámok, a szolgálati egyenruhát viselő rendőrökön pedig szemmel láthatóan névkitűző, és azonosítószámmal ellátott jelvény van.

A lakáson kívül tartózkodó személyeket folyamatosan kísérik le az épület elé. A rendőrök és az aktivisták között hosszas párbeszéd és vita alakul ki a rendőrök által közölt tájékoztatással kapcsolatosan, 11 perc 24 másodpercnél pedig egy férfi megkezdte a bejárati ajtó előtti rács flexszel való eltávolítását. A rendőrök egy férfi folyamatos fizikai ellenállása közepette eltávolítják a belső rácsot. A panaszos kb. a 14. perctől látható a videofelvételen, a rendőrök ekkor ismételten megkérlik a jelenlévőket, hogy távolodjanak el a ráctól, illetőleg felhívják a figyelmüket arra, hogy vigyázzanak, nehogy megsérüljenek a rács eltávolítása során. 14 perc 35 másodpercnél feltehetően a panaszos hangosan azt ordítja, hogy „Letépi a kezemet”, majd 18 perc 57 másodpercnél azt, hogy „Eltöröd a csuklómat! Állj! Teljesen elzsibbadt a kezem...itt fáj”. Ezt követően 19 perc 47 másodpercnél két rendőr is megkérdezi, hogy hívjanak-e mentőt, amire a panaszos közli, hogy nem kell, a rendőrök pedig ismételten közlik, hogy „persze, hívunk mentőt”, amire egy, a helyszínen lévő, szintén a [...] szervezethez tartozó személy közli, hogy „de, hívjanak csak mentőt!”. A panaszos ekkor ismét azt válaszolja, hogy nincs szüksége rá. 21 perc 24 másodperctől pedig látszik a tűzgátló, amivel megpróbálták megakadályozni, hogy a kipattanó szikrák a rácsot folyamatosan fogó és azt lábával támasztó férfi testi épségében kárt tegyenek. A fémrácsról eltávolított személyekkel a rendőrök folyamatosan közlik, hogy előállítják őket. 31 perc 34 másodpercnél ismételten elhangzik a rendőrök részéről, hogy aki az ajtó mellett áll, sérülésveszélynek van kitéve, ezért felszólítják az aktivistákat, hogy legyenek szívesek távozni. Az ajtó két oldalán álló rendőrök és aktivisták között folyamatos a kommunikáció. Az ajtót 38 perc 50 másodpercnél távolítja el a zárszakértő, ekkor jól kivehető az álló kameraállvány. A helyszíni parancsnok, amint a lakásba megérkezik, általánosságban felszólítja a lakásban tartózkodó valamennyi személyt személyazonosságának igazolására.

2) A Készenléti Rendőrség r. törzsőrmesterének 15 perc 26 másodperc hosszúságú felvételén két ruházatatvizsgálással egybekötött igazoltatás látható, amelyet a rendőrök már a kilakoltatás biztosításának végeztével, az érintett társasház előtt lévő parkolóban foganatosítottak. A felvétel kezdete 16 óra 2 perc, azonban a képsorokon a panaszos nem látható. Az intézkedés alá vont személyeket a felvétel végén a szolgálati gépjárműbe ültetik.

3) A Testület meghallgatta továbbá a Készenléti Rendőrség által az intézkedés napján 13 és 17 óra között rögzített rádióforgalmazás hanganyagát. A meghallgatott CD-lemez tartalma a rendőrség által megküldött iratok tartalmával egybevág – azon konkrétan a panaszos személyéhez kapcsolódó közlés nem hallható.

III.

A panaszos kifogásolta, hogy a rendőrök a rács eltávolítása után úgy vágták le csapszegvágóval kezéről a láncot, amellyel magát a rácshoz kötötte, hogy nem védték kellő alapossággal a keze épségét. Álláspontja szerint továbbá a rendőrség a demonstráció során visszaélt hatalmával és megbotránkozást, riadalmat keltett másokban. A panaszos az előállítását nem kifogásolta, ezért a Testület nem vizsgálta a személyi szabadságkorlátozás jogszerűségét.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedés érintette a panaszosnak Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) II. cikkében foglalt emberi méltósághoz és az abból levezethető testi integritáshoz, valamint a XXIV. cikkében biztosított tisztességes eljáráshoz fűződő jogát az alábbiak szerint.

1) A Testület azon panasszal kapcsolatban, hogy a rendőrök a lánc levágásakor nem védték megfelelően a panaszos kezének épségét, az alábbi megállapításra jutott.

Az Rtv. 2. §-ának (1) bekezdése kimondja, hogy a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

A rendőrség intézkedési kötelezettségét rögzítő 13. § (3) bekezdése továbbá kimondja, hogy ha a rendőrt az intézkedés megtételében tárgy akadályozza, azt eltávolíthatja, vagy az akadályt más módon elháríthatja, az ezzel okozott kárért a rendőrségnek az intézkedés alapjául szolgáló cselekményben vétlen károsultat kártalanítania kell.

Az Rtv. 16. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe vételével alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége enélkül is biztosítható.

Az Rtv. 17. §-ának (1) bekezdése szerint a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez, a személyes szabadsághoz, a magánlakás, a magántitok és a levéltitok sérthetetlenségéhez, a személyes adatokhoz, valamint a tulajdonhoz fűződő jogokat a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése alapján a rendőri intézkedés során a kényszerítő eszköz alkalmazása esetén lehetőleg kerülni kell a sérülés okozását, az emberi élet kioltását. Az intézkedés folytán megsérült személy részére – amint ez lehetséges – segítséget kell nyújtani, szükség esetén a rendőr gondoskodik arról, hogy a sérültet orvos elláthassa, kórházi elhelyezése esetén a hozzátartozó vagy más, a sérülttel kapcsolatban álló személy erről értesüljön.

Az Rtv. 47. §-ának felhatalmazása alapján pedig a rendőr — intézkedése során — az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszersert) alkalmazhat.

Az Rtv. előírásait a Szolgálati Szabályzat az alábbiakkal egészíti ki. A jogszabály 39. § (1) bekezdése rögzíti, hogy „az Rtv. szerinti kényszerítő eszköz csak akkor alkalmazható, ha az intézkedés alá vont magatartása, ellenszegülésének mértéke annak Rtv. szerinti alkalmazását indokolja. A nagyobb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz akkor alkalmazható, ha a kisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz alkalmazása nem vezetett eredményre vagy sikere eleve kilátástalan”. Ugyanezen törvényhely határozza meg azt, hogy az intézkedés alá vont személy magatartása minek minősül: „a) passzív ellenszegülést tanúsító személy, aki a rendőri intézkedés során a számára jogszerűen adott rendőri utasításokat nem hajtja végre, de tevőleges ellenszegülést nem mutat; b) aktív ellenszegülést tanúsító személy, aki nem veti magát alá a jogszerű rendőri intézkedésnek, magatartásával fizikai erő kifejtés útján is igyekszik azt megakadályozni; c) támadó magatartást tanúsító személy, aki az intézkedő rendőrré, valamint a támogatására vagy védelmére kelt személyre rátámad”.

Testi kényszer, vagyis a megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erő kifejtéssel alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés a 40. § (1) bekezdése értelmében akkor alkalmazható, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható.

A panaszos előadta, hogy ő és társai a kilakoltatással szembeni tiltakozásukat passzív ellenállással fejezték ki, a bejárati ajtó előtti rácson keresztül összeláncolták egymást. A panaszos kifogásolta, hogy a rendőrök a rács eltávolítása során úgy vágták le csapszegvágóval kezéről a láncot, hogy nem védték kellő alapossggal a keze épségét. A láncot tépték, húzták és a csapszegvágóval durván feszítették, erős fájdalmat okozva ezzel a panaszosnak. Állítása szerint ennek nyomait a videofelvételeken látni és hallani lehet.

A Készenléti Rendőrség által rendelkezésre bocsátott 54 perc 34 másodperc hosszúságú videofelvételen a panaszos kb. a 14. perctől látható, amikor a rendőrök ismételt megkérlik a jelenlévőket, hogy távolodjanak el a ráctól, illetőleg felhívják a figyelmüket arra, hogy vigyázzanak, nehogy megsérüljenek a rács eltávolítása során. 14 perc 35 másodpercnél feltehetően a panaszos hangosan azt ordítja, hogy „Letépi a kezemet”, majd 18 perc 57 másodpercnél azt, hogy „Eltöröd a csuklómat! Állj! Teljesen elzsibbadt a kezem...itt fáj”. Ezt követően 19 perc 47 másodpercnél két rendőr is megkérdezi, hogy hívjanak-e mentőt, amire a panaszos közli, hogy nem kell, a rendőrök pedig ismételt közlik, hogy „persze, hívunk mentőt”, amire egy, a helyszínen lévő, szintén a [...] -hoz tartozó személy közli, hogy „de, hívjanak csak mentőt!”. A panaszos ekkor ismét azt válaszolja, hogy nincs szüksége rá.

Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés rögzíti, hogy a panaszos a kilakoltatással érintett lakás ajtaja előtt elhelyezett rácshoz láncolta magát, aminek során vele szemben testi kényszersert alkalmaztak, a jelentésben foglaltak szerint a panaszosnak sérülése nem keletkezett, orvosi ellátást nem kért.

A parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint az Rtv. rendelkezéseinek a panaszossal szemben történő alkalmazása jogszerű és szakszerű volt, illetőleg megfelelt az arányosság követelményének.

Nem vitás, hogy a panaszos a láncokkal önként rögzítette magát az ajtórácsához, amivel a rendőri intézkedés megakadályozására törekedett. A rendőrök a láncokat az Rtv. 13. §-ának (3) bekezdése alapján jogszerűen távolították el, mivel azok az intézkedés lefolytatását gátló akadályt képeztek. A panaszost kizárólag testi kényszer alkalmazásával lehetett arra készíteni, hogy az intézkedést akadályozó viselkedésével felhagyjon.

A Testület a rendelkezésre álló nyilatkozatok és a gyenge képminőségű, de a láncok leszedésekor elhangzott párbeszédeket is rögzítő videofelvételek alapján azt állapította meg, hogy a panaszosnak a láncok eltávolítása ugyan valóban okozott kellemetlenséget, ugyanakkor hangsúlyozza azt is, hogy a rendőröknek a panaszos szándékos ellenszegülése miatt kellett testi kényszert fogantatniuk a panaszossal szemben. A rendőröknek ahhoz, hogy jogszerű intézkedésüket lefolytathassák, el kellett távolítani a lakásba való bejárást akadályozó fémrácsot, illetőleg el kellett vágniuk azon láncokat is, amelyekkel panaszos és társai a rácshoz rögzítették magukat.

Az Rtv. fent idézett 17. §-a szerint a rendőrség a feladatának ellátása során a testi épséghez fűződő jogot a törvényben foglaltak szerint korlátozhatja, és ennek során *lehetőleg* kerülnie kell a sérülés okozását. A jogszabály tehát számol azzal, hogy bizonyos esetekben bekövetkezhet a sérülés okozása, amely azonban nem a testi épséghez való jog megsértésének, csupán jogszerű korlátozásának fog minősülni, amennyiben arra törvényes felhatalmazás alapján és az arányosság követelményének megfelelően kerül sor.

A Testület jelen esetben úgy ítélte meg, hogy az Rtv. 13. § (3) bekezdése és 47. §-a megfelelő jogalapot teremtett ahhoz, hogy a rendőrség megtegye a panaszosnak a rácsról való leválasztásához szükséges intézkedéseket, ezért azt kellett megítélnie, hogy fellépése megfelelt-e az arányosság elvének, tehát annak a követelménynek, hogy a rendőrök minél kisebb sérelmet okozzanak a magukat a rácshoz láncoló személyeknek. A Testület álláspontja szerint a rendőrök eljárása e követelménynek megfelelt.

A Testület ezen megállapítása kialakításakor a panaszos közrehatásán túlmenően figyelembe vette azt is, hogy az intézkedő rendőrök a személyi sérülések elkerülése érdekében több alkalommal is felhívták a jelenlévők – köztük a panaszos – figyelmét is arra, hogy álljanak távolabb a rácstól. Emellett a Testület az alapján, hogy a panaszos a rendőrök többszöri kérdésére sem kérte, hogy a helyszínen mentőt hívjanak számára, illetőleg előállításánál sem jelezte, hogy sérülése keletkezett, arra a megállapításra jutott, hogy a panaszosnak nem keletkezett olyan sérülése, illetőleg nem érte őt olyan fájdalom, amely a lánc eltávolítása során okozott szükségszerű kényelmetlenséget meghaladja.

Mindezek alapján a Testület arra a megállapításra jutott, hogy a panaszos emberi méltósághoz és az abból levezethető testi integritáshoz fűződő joga a rácshoz rögzített láncok eltávolításakor alkalmazott testi kényszer alkalmazása során nem sérült, tekintettel arra, hogy a rendőrök jogszerűen alkalmaztak testi kényszert vele szemben, továbbá eleget tettek az Rtv. 17. § (2) bekezdésben foglalt kötelezettségüknek is.

2) A panaszos által előadottakat, miszerint a rendőrség a demonstráció során visszaélt hatalmával és megbotránkozást, riadalmat keltett, a Testület úgy értelmezte, hogy a panaszos az intézkedés jogszerűségét kérdőjelezte meg, amellyel kapcsolatban az alábbi megállapításokra jutott.

A rendőrségi iratokból kitűnt, hogy a rendőri intézkedésre a N.-né Dr. E. K. önálló bírósági végrehajtó által küldött 0355.V.2594/2011/50 számú megkeresés alapján került sor. A végrehajtó megkeresésében a végrehajtási cselekmény biztosítását kérte. A kilakoltatás napján az eljárás lefolytatását a végrehajtó bemutatkozással és az eljárási cselekmény tényének közlésével kezdte meg, majd az együttműködés hiánya, és tevékenységének akadályozása miatt, valamint biztonságának megóvása érdekében kért rendőri segítséget a Vht. 45. §-a alapján. A végrehajtó eljárásának biztosítása jogalapjául a Szolgálati Szabályzat 37. §-a szolgált.

A BRFK [...] Kerületi Rendőrkapitányság csatolta N.-né Dr. E. K. Végrehajtói Irodájának 2012. június 28-án kelt megkeresését, amelyben a bírósági végrehajtó egy, a Budapesti [...] és [...] Kerületi Bíróság által kiállított végrehajtható okirat alapján kérte az adós elleni végrehajtás lefolytatásához rendőri segítség biztosítását. A megkeresés a lakáskiürítés időpontját megjelölte. Ezen iratokon túlmenően a Testület rendelkezésére állt egy, a végrehajtási eljárásban történő rendőri közreműködésről kiállított adatlap, amelynek tartalma a rendőri jelentésekben hivatkozott adatokkal megegyezik.

A helyszínen történeteket nagy terjedelmű videofelvétel rögzítette, amely az intézkedés körülményeit illetően a Testülethez a rendőrségtől érkezett iratok tartalmát messzemenőig alátámasztotta. A felvételekből nyilvánvaló, hogy a helyszínen végrehajtási eljárás volt folyamatban – a helyszínen megjelent a végrehajtó, bemutatkozott, és közölte, hogy végrehajtási eljárás keretében a lakást ki kell ürítenie. Tekintettel arra, hogy tiltakozó aktivisták a kilakoltatással érintett lakás bejárata elé torlaszt emeltek, és azon a végrehajtót felszólítása ellenére sem voltak hajlandók átengedni, a helyszínparancsnok felszólította őket, hogy magatartásukkal ne akadályozzák a végrehajtó jogszerű eljárási cselekményének véghezvitelét.

A rendőrség bírósági végrehajtási eljárásban való közreműködéséről az Rtv. 39. §-a rendelkezik. A jogszabályhely értelmében a rendőr magánlakásba bebocsátás vagy hatósági határozat nélkül nem léphet be, illetve nem hatolhat be, kivéve – egyéb esetek mellett – végrehajtási eljárás lefolytatása céljából, ha az abban való közreműködés – jogszabály alapján – a rendőrség számára kötelező. A végrehajtási eljárásban a rendőr kirendelésének törvényességéért a végrehajtást elrendelő szerv vezetője a felelős.

A Szolgálati Szabályzat 37. §-a az Rtv. rendelkezéseit az alábbiak szerint egészíti ki. Az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv az állami és a helyi önkormányzati szervek által fogatosított végrehajtási eljárásban részt vevő személyek biztonsága megóvásához segítséget nyújt, valamint a végrehajtási eljárásban alkalmazható helyszíni kényszercselekményeknek való ellenszegülést megszünteti, továbbá – ha a végrehajtási kényszercselekményre feljogosított az általános rendőrségi feladatok ellátására létrehozott szerv közreműködését kéri – végrehajtja a bíróság intézkedésében meghatározott adós személye elleni kényszercselekményt. A rendőrt az erre irányuló kérelem alapján az illetékes rendőrkapitányság vezetője rendeli ki, sürgős esetben a végrehajtási cselekményt fogatosító szóbeli kérésére is. A rendőr a végrehajtás helyszínén a közreműködést kérő intézkedése alapján működik közre.

Sürgős kirendelés esetén a rendőrkapitányság vezetője legalább kétfős járőrt vezényel ki, amelynek vezetőjét a parancsnoki állományból jelöli ki. A rendőr végrehajtási cselekményeket nem végezhet, a végrehajtót kizárólagosan megillető kényszercselekményt

nem fogantatható, rakodási, szállítási munkában nem vehet részt. A rendőr az Rtv.-ben megállapított kényszerítő eszközök megfelelő alkalmazása mellett gondoskodik arról, hogy az illetéktelen személyeket távol tartsa a végrehajtás helyszínétől. A rendőr szolgálati előjárója köteles gondoskodni erősítésről, ha a feladat teljesítése nehézségekbe ütközik.

A Vht. alapvető rendelkezései között, az 5. §-ban az alábbiakat rögzíti. A bírósági végrehajtás során állami kényszerrel is el kell érni, hogy a pénzfizetésre, illetőleg az egyéb magatartásra kötelezett teljesítse a kötelezettségét. Az állami kényszer – a törvény keretei között – elsősorban az adós vagyoni jogait korlátozhatja, kivételesen az adós személyiségi jogait is érintheti. Az adós személye elleni kényszer cselekményt – a bíróság, illetőleg a bírósági végrehajtó (a továbbiakban: végrehajtó) intézkedése alapján – a rendőrség végzi el. A rendőrség jogosult és köteles mindazokat a kényszerítő intézkedéseket megtenni és kényszerítő eszközöket alkalmazni, amelyek a rendőrségről szóló jogszabályok szerint megtehetőek, illetőleg alkalmazhatók, és az adott esetben a végrehajtás eredményes befejezéséhez szükségesek.” A 45. § értelmében továbbá: „Ellenszegülés esetén a végrehajtó közvetlenül a legközelebbi helyi rendőri szervhez fordul, amely köteles a végrehajtási eljárásban haladéktalanul közreműködni az ellenszegülés megszüntetése végett. A végrehajtó a rendőrség közreműködését feltünteti a végrehajtási cselekményről készült jegyzőkönyvben.”

A Testület hatásköri szabályai értelmében a végrehajtás és a végrehajtói magatartás jogszerűségének a vizsgálatára nem jogosult, azt ugyanakkor kétséget kizáróan meg tudta állapítani, hogy a csatolt dokumentumok és az idézett rendelkezések a rendőrség oldalán közreműködési kötelezettséget teremtettek az aktivisták tevékenységének alapjául szolgáló végrehajtási eljárásban. A helyszínen a rendőrök a végrehajtó előzetes kérésének, illetve a helyettes végrehajtó kilakoltatás során adott instrukcióinak megfelelően voltak kötelesek a végrehajtás eredményes lebonyolítása érdekében közreműködni.

A Testület utal továbbá az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdésére, miszerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve ilyet a tudomására hoznak.

A Testület – elsősorban a helyszínen készült felvételek alapján kialakított – álláspontja szerint a helyszínen a végrehajtó megkeresésére megjelent rendőrök egyértelműen a közrendet veszélyeztető cselekményt tapasztaltak, amikor észlelték, hogy az aktivisták a végrehajtási eljárás megakadályozására törekedve barikáddal zárták ki a végrehajtót az ingatlanból, ezért a rendőrségnek kétséget kizárólag intézkedési kötelezettsége keletkezett.

Az Rtv. 19. §-ának (1) bekezdése értelmében pedig a jogszabályi előírások végrehajtását szolgáló rendőri intézkedésnek – ha törvény vagy nemzetközi megállapodás másként nem rendelkezik – mindenki köteles magát alávetni, és a rendőr utasításának engedelmeskedni. A rendőri intézkedés során annak jogszerűsége nem vonható kétségbe, kivéve, ha a jogszerűtlenség mérlegelés nélkül, kétséget kizáróan megállapítható.

A Testület a fentiekben kifejtettek alapján arra a következtetésre jutott, hogy kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában jártak el a végrehajtás helyszínén a rendőrök, és jogszerűen hatoltak be a magánlakásba. A rendőrök a Vht. 45. §-a által keletkeztetett közreműködési kötelezettségüket teljesítették, amikor tevékenységüket a végrehajtó intézkedései szerint fejtették ki, így a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának

megsértését nem valósították meg, amikor őt – társaival együtt – a lakás elhagyására szólították fel.

IV.

A Testület megállapította, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült az intézkedés során, amikor őt – társaival együtt – a lakás elhagyására szólították fel. A Testület a panaszos testi épségének megsértésével összefüggésben előadott panaszával kapcsolatban azt állapította meg, hogy a testi kényszer alkalmazása során a panaszos emberi méltósághoz és az abból levezethető testi integritáshoz fűződő joga nem sérült. Az intézkedés jogalapját vizsgálva a Testület megállapította, hogy kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában jártak el a végrehajtás helyszínén a rendőrök, és jogszerűen hatoltak be a lakásba, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga nem sérült.

Mindezek alapján a testület az Rtv. 93. § (2) bekezdésének megfelelően, a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt az intézkedést foganatosító szerv vezetőjéhez áttette.

Budapest, 2013. június 12.

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
előadó testületi tag